

³⁸ Става дума за *дебърци и велесчани*.

³⁹ Последните четири прилагателни се отнасят до българските жители на епархиите, прилежащи към градовете Одрин, Солун, Сяр и Скопие.

⁴⁰ Тук П. Р. Славейков има предвид постоянните представители по църковния въпрос, пребиваващи в Цариград.

⁴¹ В този стих закачката е с несполучливите опити на Цариградската патриаршия да събере от православните християни пари, с които да покрие дълга (борча) си към правителството и към някои столични банкири.

⁴² Произходит на тази метонимия е свързан със столичния квартал *Фенер*, където се намира резиденцията на вселенския патриарх. В българския словооборот през XIX век *Фенер* и всички производни на това име думи, са натоварени с отрицателството на изострената българска критичност спрямо Цариградската патриаршия.

⁴³ Тези обстоятелства съм описала по-подробно в: Бонева. В. Възраждане..., 303-313.

⁴⁴ Главните букви в словосъчетанието са от оригинала.

⁴⁵ Последното подчертаване е мое, за да се открои връзката на това ключово твърдение със заглавието на текста.

⁴⁶ В случая авторът има предвид въздигнатите в статут на мъченици за църковнонародната кауза архиереи - епископ Иларион Макариополски и митрополитите Паисий Пловдивски и Авксентий Велешки. Вж.: В. Бонева. Другата Великденска акция - 21 април 1861 г., и началото на църковно-светския култ към Иларион Макариополски, Авксентий Велешки и Паисий Пловдивски. - Известия на Българското историческо дружество. Т. 40. С., 2008, 63-81. Публичните биографии на тримата дейци са обект на сполучлив анализ от Михаил Арнаудов и от патриарх Кирил Български в част от изследванията им върху историята на българското църковнонационално движение. - Арнаудов, М. Иларион Макариополски и българският черковен въпрос. - В: Иларион Макариополски Митрополит Търновски 1812-1875. Биография, спомени и статии за петдесетгодишнината от смъртта му. С., 1925, 1-134; Кирил митрополит Пловдивски. Паисий митрополит Пловдивски в църковнонародната борба. Пловдив, 1948; Кирил митрополит Пловдивски. Панарет митрополит Пловдивски (1805-1883). С., 1950.

„THE SOLUTION IS IN OUR HANDS“: THE BULGARIAN CHURCH NATIONALIST MOVEMENT ON THE PAGES OF SLAVEYKOV'S „GAYDA“ NEWSPAPER (1863-1867)

Vera Boneva

The newspaper "Gaida" is a Bulgarian periodical which was being printed in Constantinople during the important period of the development to Bulgarian national church movement. Its editor was Petko Slaveikov (1827-1895) - one of the most popular journalists and public figures among the Bulgarians of that time. He was also energetic participant in the church movement.